

2017-09-21

Ärendenummer
NV-00286-17

Sändlista

Protokoll möte med Tillsyns- och föreskriftsrådet

Tid: Onsdag den 21 september, kl. 10— 15.45**Plats:** Naturvårdsverket, Lokal Söderåsen**Närvarande:**

Gunilla Ewing Skotnicka, Naturvårdsverket
Christian Haglund, Naturvårdsverket
Helena Segervall, Kemikalieinspektionen
Ann Lundström, Havs- och vattenmyndigheten
Anna Rolf, Generalläkaren
Tomas Waara, Länsstyrelsen i Uppsala län
Thomas Forsberg, Sveriges Kommuner och Landsting
Mona Strandmark, Statens jordbruksverk
Marie Becker, Miljödepartementet
Helena Götherfors, Södertälje kommun
Daniel Sundvall, Folkhälsomyndigheten
Karin Sigvardsson, Länsstyrelsen i Östergötlands län
Camilla Johansson (ToFR-kansli), Naturvårdsverket

Frånvarande:

Agneta Falk Filipsson, skickat ersättare

1. Mötet öppnas**2. Fastställande av föregående protokoll**

En ändring utfördes under informationspunkten från Jordbruksverket. Ändringen utfördes innan anteckningarna lades ut på samverkansforumet. Något stavfel ändras under mötet och därmed beslutas att föregående protokoll fastställs.

3. Fastställande av dagordning

En övrig fråga läggs till – inspel från TVL-processen och därmed fastställs dagordningen.

4. Aktuellt från IMPEL

IMPEL hade en mini-konferens vecka 37 som John Petersson från Naturvårdsverket deltog på. Temat för presentationerna under mini-konferensens två första dagar var:

- Erfarenheter av framtagande och implementering av strategier inom miljölagstiftningsområdet
- Erfarenheter av stora organisatoriska förändringar
- Erfarenheter från flygbranschens och hälsoområdets säkerhetsarbete
- Hur tillstånds- och tillsynsarbetet ska uppmuntra och inte hindra innovationer

Kansliet ser till att presentationerna från minikonferensen tillgängliggörs på rådets samverkansyta när John fått dem.

5. Författningar

Författningskollisioner

- Inga föreskriftskollisioner anmält till detta möte

Föreskriftsarbete som behöver samarbete?

-Folkhälsomyndigheten gör bedömningen att myndighetens bemyndigande vad gäller biocider (3 kap. 13 § förordning (2014:425) om bekämpningsmedel), liksom de tillstånd för användning av biocider som myndigheten utfärdar, endast gäller användning i bostäder och lokaler för allmänna ändamål. Efter myndighetens avstämning med Arbetsmiljöverket (augusti 2017) framkom att inte heller Arbetsmiljöverket anser att de har ansvar för användning utöver bostäder och lokaler för allmänna ändamål utan att deras ansvar begränsas till det som rör arbetsmiljö. Folkhälsomyndigheten bedömer därmed att det tycks vara otydligt vilken myndighet som har bemyndigande att utfärda tillstånd för annan användning av biocider än i bostäder och allmänna lokaler. Konsekvensen av denna otydlighet är att det i dagsläget saknas möjlighet att få tillstånd att utföra bekämpning med biocider på dessa områden. Folkhälsomyndigheten har lyft frågan till Socialdepartementet.

LRF och Anticimex har vänt sig till Folkhälsomyndigheten med anledning av dessa tolkningsfrågor.

FoHM och SJV har haft samverkansmöte och där tagit upp fråga om eventuell samordning kring utbildningar om växtskyddsmedel.

- Fråga: Kommunikation av nya regler till de operativa tillsynsmyndigheterna, hur gör vi vid påminnelser om ny lag?

Ex. om information ska ut till länsstyrelserna, ska det gå till registrator.

NV har i sin föreskriftsprocess styrt upp kommunikationsplaneringen. NVs modell för föreskrifter delas på samverkansytan som en bilaga.

Uppföljning av hur föreskrifterna används av myndigheterna är något vi alla kan bli bättre på.

Se exempel på process för uppföljning av föreskrifter från Naturvårdsverket på samverkansytan.

Föreskrifter på gång (skickas skriftligt till kansliet).

- Den 1 oktober sker författnings- och förordningsförändringar på många ställen då Generalläkaren byter namn till Försvarsinspektören för hälsa och miljö, FIHM.

- NV berättar att kartorna i VIC Natur över vattenskyddsområden kommer ändras, de är för

detaljerade just nu och det blir en säkerhetsrisk. Kartsiktet heter Skyddad natur och där ingår vattenskyddsområden. Det kommer ändras så att endast ytterområdena för vattenskyddsområdena kommer visas samt länkar till föreskriften för respektive vattenskyddsområde (utan kartbilaga).

Författningsändringar sedan mötet i juni skickas skriftligt till kansliet.

Regeländringar från regeringskansliet:

- *Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt inom förorenade områden*
Regeringen har beslutat en förordning om stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt inom förorenade områden som möjliggör för Statens geotekniska institut att ge stöd i form av bidrag till teknikutveckling och tillämpad forskning för sanerings- och efterbehandlingsarbete inom förorenade områden. Stödet har anpassats till EU:s statsstödsregelverk. Förordningen träder i kraft den 6 juli 2017.
- *Författningsändringar gällande tillsyn och kontroll på hälso- och miljöområdet*
För de lagar och förordningar som hör till Miljö- och energidepartementets område innebär författningsändringarna i allt väsentligt att ordet "generalläkaren" byts ut mot "försvarsinspektören för hälsa och miljö". Författningsändringarna träder i kraft den 1 oktober 2017.
- *Ny klimatlag*. Regeringen har efter riksdagens beslut utfärdat en ny klimatlag. Klimatlagen innehåller bestämmelser om
  - vad det klimatpolitiska arbetet ska syfta till,
  - att arbetet ska utgå från ett långsiktigt tidsatt utsläppsmål beslutat av riksdagen och bedrivs så att förutsättningar ges för klimatpolitiska och budgetpolitiska mål att samverka,
  - hur regeringen ska planera och följa upp arbetet, och
  - vilken information som ska lämnas till riksdagen och när detta ska ske.Lagen träder i kraft den 1 januari 2018.

6. Lägesrapport gällande förenklingar av enkäterna om varuförordningen

(Gunilla Ewing Skotnicka, Naturvårdsverket)

Annica Cornelius och Ulrika Gunnesby arbetar med frågan på Nv. De tar kontakt med HaV, KEMI, Livsmedelsverket och Kommerskollegium för att få till en förenkling. SKL påminner om att för enkäter till kommunerna ska samrådas med SKL.

7. Senaste nytt från miljö- och energidepartementet

(Marie Becker, Regeringskansliet)

Miljödepartementet angående miljötillsynsutredningens betänkande att lägga ned ToFR. ToFR kommer inte läggas ned direkt i så fall, utan fortsätter så länge.

Budgetproposition 2018 (BP18)

I budgetpropositionen för 2018 presenterar regeringen den största satsningen på klimat och miljö någonsin. Redan 2018 vill regeringen satsa ytterligare 5 miljarder kronor på miljö- och

klimatarbetet i Sverige och internationellt för att minska utsläppen och skapa jobb och utveckling i Sverige.

Nya pengar till Lst och miljötillsyn, BP18, U01, s 47. Miljömyndigheterna föreslås få ökade förvaltningsanslag. Samt satsningar på bl.a. levande städer, klimat, skredsäkring, nyckelbiotoper, miljötillsyn. Ex. till Lst har föreslagits få ökat anslag + 40 miljoner för miljötillsyn 2018.

Presentation av satsningarna inom olika områden finns på regeringen webbplats, första sida och på respektive statsråd/departements sida. Det finns också en information om de satsningar som beslutats/genomförts tre år in i mandatperioden.

SKL har noterat att Livsmedelsverket har fått ökat anslag för att styra upp dricksvattenfrågan.

Remisser

-Statens energimyndighets promemoria Miljöinformation om drivmedel

(Dnr: M2017/01118/KI017). Remissvaren ska ha kommit in till Miljö- och energidepartementet senast den 15 oktober 2017.

-Remiss av Naturvårdsverkets förslag till ändringar i industriutsläppsförordningen med anledning av ändrade BAT-slutsatser Dnr: M2017/02067/R. Remissvaren ska ha kommit in till Miljö- och energidepartementet senast den 6 november 2017.

-Statens energimyndighets och Naturvårdsverkets rapport om kommunal tillstyrkan av vindkraft (Dnr: M2017/01633/Ee). Remissvaren ska ha kommit in till Miljö- och energidepartementet senast den 4 december

- Inom kort remitteras betänkandet Miljötillsyn och sanktioner (SOU 2017:63) – tre månaders remisstid.

Övrigt, diverse. <http://www.regeringen.se/rattsdokument/#1290>

-Biologisk mångfald och ekosystemtjänster - Kontrollstation 2016, 7 juli 2017 .

-Redovisning av uppdraget En nationell miljömålssamordnare för näringslivet, 04 juli 2017 .

-Genomförande av ändringar i förnybartdirektivet – ILUC, 04 juli 2017

-Översyn av lagen om kärnteknisk verksamhet, 29 juni 2017

-Utredning om hinder för energieffektivisering och småskalig elproduktion och lagring för mindre aktörer. 29 juni 2017

-Kärnavfallsrådets yttrande över SKB:s Fud-program 2016, 21 juni 2017

-Reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensin och dieselbränslen, 08 juni 2017

8. Ledamöter för ToFR 2018

Behöver din organisation byta ledamot inför 2018 eller vill organisationerna låta sin ledamot fortsätta 2018? Alla utom FoHM kommer troligen låta sittande ledamot nomineras. Respektera att regeringskansliet behöver två nomineringar, en kvinna/man, från respektive/myndighet. Marie Becker skickade ut instruktioner direkt efter mötet. Ledamoten kommer denna gång att få förordnande för 1 år (2018).

9. Offentliga utredningar som berör ToFR?

- Översyn av vattenförvaltningens organisation, Dir. 2017:96. En särskild utredare, Karolina Ardesjö Lundén, ska utreda och utvärdera ansvarsfördelningen, beslutanderätten och organiseringen av myndigheterna inom vattenförvaltningen. Uppdraget ska redovisas senast den 31 oktober 2019. [Länk.](#)
- Marknadskontrollutredningen är färdig. Bl.a. finns kopplingar till varuförordningen. [Länk.](#)
- Statskontoret har lämnat rapport om livsmedelskontrollen och ger ett förslag om kommunal samverkan. [Länk.](#)
- LAV – utredningen och behov av regeländringar för små avlopp pågår. [Länk.](#)
- Kommunutredning. Parlamentarisk kommitté. Delbetänkande angående avtalssamverkan mellan kommuner. [Länk.](#)
- Ett uppdrag som berör tillsyn- [Riksrevisionens utredning Statlig vägledning av kommunal tillsyn](#) Christian Haglund kontaktperson på NV. Utredningen kommer lägga fokus på Lst. Karin Sigvardsson Lst Östergötland är en av de Lst som nyligen besökts.

10. Miljöbalksprojektets leveranser

(Jenny Jonsson, Torunn Hofset, Naturvårdsverket)

Bifogar presentation. Projektet är avslutat. Exempel på vad som är på gång är följande:

Tillsyn

Satsning på tillsynsfrågorna med utgångspunkt från miljötillsynsutredningen.

Omrövning, tidsbegränsning

Utveckla dialogen och arbetet kring tidsbegränsning och omrövning av tillstånd.

Forum för dialog med berörda aktörer. 15 december. Syftet är att få en gemensam bild av hur vi kan ta oss dit och hur vi börjar. En idé är att spela upp en framtidsvision och sen ta fram en gemensam väg att ta sig dit tillsammans. Det finns en del oro från verksamheterna kring detta. Karin S, Lst - önskar en konsekvensanalys av vad detta skulle innebära resursmässigt.

Driva rättspraxis

Driver de viktigaste frågorna i mål och ärenden ex tillämpning av 2 kap och artskyddsfrågorna.

Vägledning 6 kap Miljöbalken

Inspel om MKB processen kommer tas med i den vägledning som nu tas fram till det nya 6 kap miljöbalken om MKB.

2 kapitlet Miljöbalken

Låg användegrad vid prövning enligt genomgång av MÖD-praxis.

Utvärderar hur nyttjandegraden ser ut vid tillsyn. Utvärdering klar i december.

(anmälningssärenden i 10 olika kommuner). Monika Magnusson, Nv.

Vägledning. När olika delar inom vägledningen är färdig, så läggs det ut på webben.

Förhoppningen är att tydligare vägledning om 2 kap MB kan förkorta handläggningstiden

Referensgrupp med Lst och kommuner finns, möte den 9 oktober. Materialet tas fram och

läggs ut succesivt 2018. Riktade insatser 2019.

11. Miljötillsynsutredningen [SOU 2017:63](#)

(Marie Becker, Regeringskansliet)

Se bilaga presentationen. Stärk upp, riv inte ner. Föreslår ytterligare utredning om straffrättsliga frågorna. ToFR föreslås läggas ned men detta kommer inte hinna ske innan 2018.

12. Reflektioner Miljötillsynsutredningen

Lst - tycker betänkandet fångat upp rätt.

SKL- Det har varit kort tid för utredningen men ändå lyckats bra.

Det har ännu inte inkommit någon anstormning av reaktioner till regeringskansliet gällande betänkandet.

Vad tänker ni om att Länsstyrelsen föreslås få mer verktyg gentemot kommunerna?

SKL menar att det är kanske ett 30 tal kommuner som får kritik pga bristande resurser oftast. Men det gör att alla kommuner hanteras som om alla kommuner inte sköter sig. Därför är det nödvändigt att styra upp och likrikta mer, särskilt kring kompetens och samverkan över kommungränserna.

Samverkan - reflektioner.

FoHM undrar vad är skillnaden i samverkan?

Nedläggandet av Tillsyns- och föreskriftsrådet handlar om att inte samverka för samverkans skull. Den nationella tillsynsstrategi blir däremot viktig att göras i samverkan där alla myndigheter ingår.

ToFR avser att anordna en workshop med syftet att fundera på hur vi kan/vill samverka istället.

Kompetens

Tillsynsforum har startat en arbetsgrupp för att finna ut vilka områden som tillsynsmyndigheter kan samverka kring kompetensutveckling. Det område som alla myndigheterna prioriterade att titta mer på tillsammans är kommunikation och bemötande.

Miljösamverkan Västra Götaland och Halland har påbörjat en dialog med akademien kring optimering av tillsynsutbildningarna utifrån de kompetensbehov som de kommunerna och länsstyrelserna identifierat i ett projekt om "tillsynsutveckling". Camilla Johansson på NV följer dessa båda initiativ och återkopplar till rådets ledamöter.

13. Inspel för aktiviteter inom ToFR 2018

Rådet kommer finnas kvar under nästa år. Vad vill vi göra och hur vill vi mötas?

Önskemål för 2018

- Fortsätta med nyhetsbrevet
- Fortsätta med arbetsgruppen gemensam TVL planering
- Fortsätta med erfarenhetsutbyte andra centrala myndigheter: Bjuda in MSB, Energimyndigheten
- Information/delaktighet kring Naturvårdsverkets årliga uppföljning av miljötillsyn.
- Dialog kring Enkäter som går ut till kommunerna. Kan vi kartlägga vilka som brukar gå ut.

- Vilka broschyrer är inaktuella/felaktiga av de som ToFR producerat. *Uppföljning av tidigare års producerade informationsfoldrar. Utredda ifall något är inaktuellt och bör plockas bort från webben. Bedöma huruvida uppdateringar behöver utföras.*
- Information om Miljösamverkan Sveriges projekt Tillsyn av kommuners miljötillsyn.
- Branschexperter, hur. Diskutera vad vi förväntar oss av branschexperter. Finansiering av dessa.
- Workshop. Finns det andra frågor än nedläggandet av ToFR som miljötillsynsutredningen lyfter som myndigheterna behöver göra workshop eller konferens om?
- Uppföljningsmodell och/eller tips av hur föreskrifterna används av myndigheterna.
- Samverkan med Tillsynsforum ang. tillsynsutbildningar, vissa delar.

För avslut av ToFR

- En dag med tema, workshop eller konferens, om framtida samverkan, "post ToFR". Vad vill vi bevara från samverkan inom ToFR och hur vill vi samverka i framtiden. NV kan förbereda ett förslag kring NVs framtida utökade samordningsroll och ersättning av ToFR.
- Överlämning av vad som bör tas hand om, översyn av vilka foldrar, broschyrer, vägledningar, processbeskrivningar som ToFR tagit fram.
- Nyhetsbrevet. Hur göra med det i framtiden?
- Hur kommunicerar vi kring överlämningen

14. Information: Senaste nytt från ledamöterna

Havs- och vattenmyndigheten

- Tillsynsvägledningsträff för länsstyrelserna inom området små avloppsanläggningar 24 oktober kl. 11.30 till 25 oktober kl. 13:00
- Handläggartäff vattenvenverksamheter, 2-3 oktober i Göteborg
- Vattenbrukskonferens tillsammans med Jordbruksverket 5-6 december, i Göteborg
- HaV har precis remitterat en vägledning om muddring och muddermassor. Svarstid 31 oktober
- Hav har fått regeringsuppdrag att föreslå föreskrifter för att under allvarliga och akuta förhållanden undvika vattenbrist, redovisas till 31 januari 2018.

Naturvårdsverket

- Angående miljöbalksprojektets leverenser och utfall från miljötillsynsutredningen har vi redan tagit upp.
- Angående vägledning så styrs processen upp just nu.

Länsstyrelsen Östergötland

- Nationell uppföljning av anslagen pågår.
- Årets miljöskyddskonferens sker i Östergötland med 10 olika teman. 23-25 november. 180 personer anmälda.

Folkhälsomyndigheten, FoHM

- Bekämpningsmedelfrågan som redan nämnts (enligt punkt 5 ovan).

-Buller inomhus. Tar fram ny vägledning under hösten.

SKL

-Taxeberedningen.

-Att hitta avtalslösningar mellan kommunerna.

Generalläkaren

-Aurora övningen pågår nu.

-Mycket jobb med namnändringarna. Ser över sina föreskrifter pga namnändringarna. Separat nyhetsbrev [vad ändringarna innebär för myndigheten](#).

Miljösamverkan Sverige

Styrgruppsmöte förslag på projekt 2018.

- Ekologisk kompensation. Vägledning finns men inte hur prövning ska utföras rent praktiskt.

-Samråd 12:6, praktiska tillvägagångssätt.

-Biotopskydd – var går gränsen för skada. Dispenspliktigt eller inte.

-Tillsynsutbildning i ny tappning, att ta fram digital miljötillsynsutbildning. Vill gärna samverka med andra myndigheterna.

-Uppdatera tillstånd. I samverkan med Nv.

-Checklistor miljöadministration, lämnar miljöreda och behöver ta fram checklistor till nya ärendesystemet.

Jordbruksverket

-Vägledning ihop med HaV om gödselhantering inom vattenskyddsområden, kommer en remiss på senare.

Kemikalieinspektionen

-CRP samverkansprojekt just nu.

15. Övriga frågor

Arbetsgrupp gemensam TVL- planering. Rådet önskade vid ett tidigare möte att TVL-planerna kommer ut innan sista oktober inför kommande år. Arbetsgruppen avvaktar uppdateringen av ändringen av TVL-processen då prioriteringen är att först bli klar med vägledningsplanerna.

16. Kommunikation av dagens möte

Snabbanteckningar och senare läggs utkast till protokoll på samverkansytan för granskning.

17. Nästa möte den 13 december

- SKL behovsutredning och avgifter, uppföljning. Önskar 45 min.
- Livsmedelsverkets TVL-metoder, bokad (60 min)
- Önskemål: Digitaliseringsarbetet. Information av Anna Otmalm eller någon som har överblick över alla delprojekten om det breda digitaliseringsarbetet "Smartare Miljöinformation". (30-45 min)
- Sammanfattning och Utvärdering av 2017 (kansliet förbereder)

- Beslut om aktiviteter 2018.

Vid protokollet

Camilla Johansson
Kansli ToFR

Gunilla Ewing Skotnicka
Mötets ordförande